5 BANI EXEMPLARUL. — ANUL XXXII.—N-rul 343

6 PAGINI

SAMBATA 13 DECEMBRIE 1914

ABONAMENTE
ROMANIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

PAGINA IV
Linia corp 1 Bani 50
Idem pag IV „ 40
Inserţii şi reclame 3,50 linia
(anunţuri sau informaţiuni
mărimea după mărime
dela 60–150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11. Brezoianu. 11

Buletinul războiului
pe ziua de 10 Decembrie

I. PE TEATRUL OCCIDENTAL. — Înainte de a arăta situaţiunea pe acest teatru, trebue să facem constatarea că englezii cu toată superioritatea zdrobitoare a flotei lor de război, nu au înregistrat până acum nici un fapt naval contra flotei germane în Marea Nordului. Această mare, pare a fi împânată de mine flotante, aruncate în mod intenţionat de germani, pentru a stânjeni libertatea de actiune a năvilor de război aliate. Zilnic se înregistrează scufundări de bastimente lovite de mine. Mai multe vapoare engleze cari scoteau minele aşezate de germani în apele dela Scarborough au fost aruncate în aer, după un comunicat italian. Toi după o telegramă italiană pachebotul „Tritonia“ lovindu-se de o mină s'a scufundat lângă coasta de nord a Irlandei. Ultima bombardare a coastei engleze este destul de dureroasă pentru prestigiul puternicei flote britanice. Pagubele cauzate de acea bombardare ar fi, după evaluarea unui ziar londonez, de 25 milioane franci.

Un nou izvor de nelinişte pentru englezii din metropolă îl constitue aviatorii germani. După o informaţiune din sursă germană, un aviator german, locotenentul von Prodzynski, pilotând un hidroplan plecat dintr'un port belgian, a aruncat mai multe bombe asupra portului Dover, pricinuind stricăciuni în port.

Pe frontul de uscat, comunicatul oficial german din ziua de 9 anunţă că lângă Nieuport şi în regiunea Ypres domneşte în genere liniştea. Englezii au încercat fără a izbuti să recucerească poziţiunile pierdute în ziua de 7 la Festubert şi Givenghi. In regiunea Richebourg aliaţii au izbutit a repune piciorul pe vechile lor poziţiuni. Atacurile franceze din ziua de 8 date la nord-est de Albert lângă Souain şi Perthes au fost respinse. In partea apuseană a Argonnei germanii ar fi cucerit câteva tranşee. Atacurile franceze la nord-vest şi nord de Verdun au fost respinse.

Un ziar german, cu data de azi anunţă, că de mai multe săptămâni corpul I de armată de rezervă bavarez, aparţinând armatei a 6-a operează un atac încet dar progresiv şi neîncetat în contra poziţiunilor aliaţilor la est şi nord-est de Arras, cucerind una câte una toate tranşeele şi respingând contraatacurile.

Criticii militari germani spun că ofensiva duşmană pe teatrul apusan n'are nici o sansă de a reuşi. Dacă generalul Joffre îşi închipue că va sfărâma cercul de fier al armatei germane, nu e bine informat despre forţa armatei germane.

(Bine înţeles că nu vor lăuda pe inamicul lor).

Comunicatul francez dela sfârşitul zilei de 9 arată că la nord-vest de Puisaleine, la sud de Noyon, duşmanul a dat contraatacuri, violente, cari au fost respinse. La sud de Varennes francezii ar fi pus piciorul la Boureuilles. Atacurile acestea ar fi continuat şi în cursul zilei de azi, francezii progresând la Boureuilles şi vest de Vauquirs. De fapt situaţiunea ne pare staţionară. Pe acest teatru războiul se face ca în veacul al 18-lea. Cei doi adversari s'au îngropat în tranşee şi *nu îndrăznesc* să atace. Din această cauză, nu putem nimic prognostica pentru un viitor apropiat.

II. PE TEATRUL ORIENTAL. După o stire din sursă italiană, un Zeppelin a aruncat 18 bombe asupra Varşoviei, rănind şi omorând mai multe persoane şi cauzând grave stricăciuni.

După un comunicat german din ziua de 9, situaţia în Prusia orientală şi apuseană este neschimbată. In Polonia, trupele germane dau lupte violente pentru posesiunea sectoarelor Bzura şi Rawka (acest râu trece prin Lowics), forţând aceste obstacole în numeroase puncte. Pe ţărmul drept al Pilicăi lupta e încă pendinte.

Comunicatul austriac din ziua de 9 arată că în Carpaţi luptele se dau în munţi şi în valea râurilor Nagy-Ag, Latorcea şi Ung. In Galiţia ruşii au reluat fără succes ofensiva; mai ales pe Dunaiet, inferior ar fi avut pierderi mari. Pe râul Nida, şi la sud de Tomaszov (localitate aflată la vreo 25 klm. nord-est de Petrokov) au fost lupte mai puţin însemnate. Lângă cetatea Przemysl luptele continuă.

Comunicatul oficial rus din ziua de 9 însă anunţă, că pe malul stâng al Vistulei între cursul ei inferior şi râul Pilica a fost o serie de lupte crâncene, mai ales pe malul stâng (vest) al Pilicăi. In genere toate atacurile germane au fost respinse. Trupele româneşti au ocupat mai spre est poziţiuni mai cu folos (deci ruşii s'au retras). Ruşii au dat un contraatac aruncând la apusul Bzurei unităţile germane în regiunea Sochachev (Zakrzew) cu pierderi mari. Situaţia între râul Pilica şi Vistula de sus, e neschimbată. In regiunea Skovronno austriacii după ce trecuseră râul Nida au fost respinşi înapoi de această apă. Aci ruşii ar fi făcut peste 1000 prizonieri. La est de Przeborg ruşii au mai capturat 1000 prizonieri. In Galiţia operaţiile zilei de 9 au înregistrat succese. Lângă Ryglica o divizie austriacă a fugit în desordine. Altă divizie atacată lângă Jodlowo de asemenea a fost respinsă. Garnizona din Przemysl a fost din nou respinsă.

III. PE TEATRUL DE SUD.— Un detaşament de marinari austriaci a încercat la 5 Decembrie să atace transporturile sârbe pe Dunăre, lângă Prahovo. Sârbii, ar fi respins acest atac. Inşuşi sârbii desmint ocuparea de către ei a Semlinului. Este o dovadă că ei se vor mentine de acum înainte numai în defensivă strategică în interiorul frontului regatului.

In fine se ştie aproape precis pierderile avute de austriaci în Serbia, în spaţiul de timp coprins între ocuparea Belgradului şi reluarea lui de către sârbi: prizonieri 274 ofiţeri, 26 medici, mai bine de 40.000 trupă, aproape 60.000 morţi, răniţi şi dispăruţi. Prada de război făcută de sârbi: 3 drapele, 126 tunuri. 362 chesoane, 70 mitraliere, peste 2000 cai, 32 bucătării de campanie etc.

Pentru efectivul a 3 corpuri de armată cât au avut austriacii, afară de câteva divizii de landver şi landsurm, aceste pierderi însemnă un adevărat dezastru.

IV. IN CAUCAZ. — Comunicatul rus spune că un torpilor rus a bombardat ţinutul Hopa şi satele de pe coasta mării, ocupate de trupele turceşti. A înecat 4 şlepuri încărcate. In regiunea Van ruşii continuă să respingă trupe puternice turceşti.

Comunicatul turcesc anunţă, că trupele otomane operând un atac de noapte în contra poziţiunilor româneşti din Arhi, la 30 km. est de Keuprikeoi, au surprins pe ruşi cari au fugit. Trupele indiene aduse în Egipt ar fi dezertând în număr mare, trecând de partea turcilor cu armele lor.

Ambele comunicate se bat cap în cap. Nu se poate şti nimic precis.

Vegetius

Războiul
austro-germano-rus

Comunicat german

Berlin, 10. — *Comunicat oficial din 10 Decembrie:*

Situaţiunea în Prusia orientală şi occidentală a rămas neschimbată. Luptele pentru stăpânirea sectorului Bzura şi Rawka continuă.

Situaţia e neschimbată pe malul drept al Pilicei. (semnat comandamentul superior al armatei) (Wolffbureau).

Noui succese româneşti

Petrograd, 10. — Comunicat oficial din 9 Decembrie.—*Operaţiunile noastre sunt în general favorabile pe toate fronturile dar succese mai însemnate s'au dobândit pe apele Nida, Dounaietz precum şi în Carpaţi.*

In direcţia Mlava părţi înaintate din trupe germane au încercat din nou să treacă graniţa noastră. Intre Vistula inferioară şi Pilica toată noaptea şi ziua de 9 germanii au concentrat forţe spre a trece Bzura şi Bawka, dar contra-atacurile noastre au respins pe duşman de pretutindeni, dincolo de aceste ape în vechile poziţiuni. Germanii au avut aci perderi mari, în regiunea Skernewice numai, a numărat peste o mie cadavre germane. Succesul operaţiunilor noastre se datoreşte mai ales bateriilor automobile. (Westnik).

DIN ALBANIA

Roma 9. (sosită 10). — „*Secolo XIX*“ *află din Valona că situaţia din Albania ar fi liniştitoare dacă o propagandă pusă la cale de niste elemente străine de adevăratele interese şi dreptele aspiraţiuni ale poporului skipetar, n'ar căuta să ăţâţe fanatismul religios al triburilor musulmane, molipsind aceste populaţiuni cu virus-ul războiului sfânt. Cu toate acestea elementul albanez din Valona se ţine liniştit sub paza şi ocrotirea Italiei. Aceasta trebuie să fie cu ochii în patru, dacă doreşte a nu fi surprinsă de unele evenimente neplăcute. (A. T. I.)*

O armată turcă trimisă să elibereze Egiptul

Frankfurt, 10. — *Gazeta de Frankfurt află următoarele din Constantinopol: Alaltăeri armata turcă destinată pentru liberarea Egiptului, sub comanda lui Djemal paşa, a început înaintarea de la Damasc spre canalul de Suez. Mehmed Senusi, fratele şeikului Senusilor, care a stat o scurtă vreme la Constantinopol, se află pe lângă Djemal paşa. (K. B.)*

Comunicate otomane

Constantinopol, 9 (sosită 10).— *Comunicat al cartierului general din 8 curent:*

Un vas de război inamic a bombardat astăzi coasta septentrională a Alexandretei. Trei cămile au fost ucise; n'a fost nici o altă stricăciune.

Nici o altă ştire importantă n'a sosit de pe câmpul de război. (K. B.)

*

Constantinopole, 10. — *Comunicat din 9 Decembrie: Coloanele noastre din Caucaz au dat un atac nocturn asupra poziţiunilor ruse din Alages şi Arki. Inamicul a fugit lăsând numeroşi prizonieri şi morti.*

Numeroşi soldaţi indieni aduşi de englezi în Egipt au trecut de partea noastră cu arme cu tot. (A. R.)

Preşedintele Wilson pentru pace

Roma, 9 (sosită 10).—**Se telegrafiază din New-York că în cercurile politice nord americane se asigură că pe la începutul anului viitor, preşedintele Wilson va prezinta din nou Statelor beligerante propuneri de pace. (A. T. I.)**

Bombele
lansate asupra Varşoviei

Berlin, 10. — *Printre bombele lansate acum în urmă de aviatorii germani asupra Varşoviei, una a căzut pe vechiul castel al regilor Poloniei, unde locueşte guvernatorul general al Varşoviei. (W. B.)*

O LUPTA NAVALA
în Adriatică

Viena, 10. — **Se anunţă în mod oficial că vaporul submarin francez „Currie“, înainte de a fi putut să atace a fost scufundat de bateriile noastre de coastă şi de canonierele noastre.**

Comandantul şi 26 oameni au fost salvaţi şi capturaţi; numai al doilea ofiţer a dispărut.

Submarinul austriac No. 12, sub comanda locotenentului Egon Lerch, a atacat în ziua de 8 dim., flota franceză compusă din 16 mari vapoare, care staţionau în strâmtoarea din Otranto, aruncând două torpile în contra vaporului amiral de tip „Courbet“; cele două torpile trebue să-l fi atins.

In zăpăceala pricinuită printre flota inamică, precum şi din cauza apropierei periculoase a câtorva vase franceze, şi a ceţei, nu s'a putut observa care a fost soarta vaporului amiral lovit.

Acest vas aparţine clasei cele mai nouă dintre dreadnoughturi franceze şi avea pe bord pe comandantul-şef al flotei franceze, vice-amiralul Boué de Lapérière. (K. B.)

*

Viena, 10. — *Izbânda flotei austro-ungare în Adriatica a fost cunoscută publicului azi prin ediţii speciale, pricinuind în toată populaţiunea o satisfacţiune extraordinară. Ziarele spun că marina austro-ungară care a dovedit că vechiul spirit croic continuă să trăiască, s'a dovedit demnă de încrederea ilimitată şi de cel mai mare respect de care se bucură în toată monarhia. Ziarele apreciază cu atât mai mult succesul submarinului 12 cu cât este de prevăzut că dreadnoughtul francez atins este scos din luptă dacă nu scufundat chiar. (K. B.)*

Legăturile italo-române
— O declaraţie a d-lui Ferechide, preşedintele Camerei —

Roma, 9 (sosită 10). — Un corespondent al ziarului „Giornale d'Italia“ aflându-se la Bucureşti, în ziua când a avut loc la Cameră manifestaţia de simpatie pentru Italia, a obţinut o scurtă convorbire cu d. Ferechide, preşedintele Adunărei. După această frumoasă manifestaţie, scrie numitul ziarist, am avut norocul să văd pe d. preşedinte al Camerei, care cu multă bună-voinţă mi-a făcut cinstea de a-mi împărtăşi impresiile d-sale asupra prieteniei între Italia şi România.

D. Ferechide mi-a zis: Nu m'am îndoit nici odată de temeinicia şi sinceritatea banelor raporturi ce s'au statornicit între Italia şi România. Insă evenimentele actuale au întărit tot mai mult calda simpatie care însufleţeşte aceste legături, ce azi pot căpăta o mare însemnătate politică. **Aceste simpatii vor avea o confirmare importantă şi hotărîtoare într'un viitor care poate să fie apropiat.**

D. preşedinte a stăruit asupra punctului de căpetenie din cuvântarea d-sale, adică asupra întrebării dacă nu cumva, pe lângă simpatiile sentimentale, mai sunt interese cari unesc în momentul de faţă cele două ţări surori. In adevăr acest pasaj a fost şi cel mai aplaudat din discursul d-sale.

In sfârşit, d. Ferechide, după ce m'a încredinţat că această ipoteză e privită cu certitudine de către opinia publică şi de către presa din ţară, cari socotesc că ar fi de dorit o conlucrare între România şi Italia, a încheiat, declarând că e vesel că are prilejul de a împărtăşi aceste sentimente unui reprezentant al presei italiene. (A. T. I.)

Prin telegrafia fără fir

Comunicat francez

Paris, Turnu Eiffel, 10 Dec. Intre mare şi Lys n'au fost, pe ziua de 9 Decembrie, decât dueluri de artilerie. Pe linia de la Lys până la Aisne francezii au respins un atac al germanilor, cari vroiau să cucerească Carency şi au cucerit câteva case la Blaquy.

In regiunea Lihou francezii au respins trei atacuri germane.

La est de Trancyle-Val francezii au câştigat puţin teren.

In Champagne şi în Argonnes a fost o vie luptă cu baionete lângă Souain, fără ca francezii să fi putut progresa simţitor în această regiune.

*

Evaluările pierderilor franceze făcute de germani sunt mult exagerate.

Turcia ar acorda autonomie Palestinei

Sofia, 9.—**Din Turcia s'a răspândit svonul că guvernul turcesc ar plănui să facă din Palestina un loc de refugiu productiv pentru evreii capabili de muncă. Refuzând planurile sioniste, care sunt cunoscute ca un fel de autonomie pentru o administraţie evreiască, vrea să organizeze Palestina sub ministere turceşti cu garnizone turceşti. Prin aceasta s'a intenţionat să se atragă interesul lumei evreeşti din Europa şi America pentru aceste planuri şi să se pună în cadrul armatei turceşti corpul liber al evreilor.**

Lupte nedecise în Franţa şi Belgia

Coltano (Italia), 10.—**Bătălia e în fierbere dealungul întregului front rus. Se pare că ea prevesteşte sosirea de noi forţe. Ruşii şi-au consolidat poziţiunile din Galiţia.**

Statul major german aminteşte de avantagiile şi progresele armatei germane faţă de poziţiunile ruseşti, pe când ruşii vorbesc de zădărnicia sforţărilor desnădăjduite ale germanilor.

Şi în Franţa şi în Belgia aliaţii au început de câtăva vreme o activitate şi o frecvenţă de atacuri neobişnuite. Progresele şi cuceririle realizate după lupte înverşunate se resumă numai la câteva sute sau cel mult câteva mii de metri. Azi bunăoară înaintează cu o mie de metri, pentru ca mâine să se retragă cu cinci sute sau viceversa. Azi se cucereşte un tranşeu, a doua zi se pierde.

*

Guvernul otoman comunică cum că torpiloarele străine nu trebue să se apropie de năvile de război turceşti la mai puţin de 5.000 metri.

Cum se pregăteşte flota germană

Roma, 9 (sosită 10). — *Un corespondent al ziarului „New-York“ şi „Tribune“ a vizitat pe la sfârşitul lunei Noembrie flota germană din şantierele navale. Corespondentul afirmă că ofiţerii din marina germană pun mare preţ pe acţiunea super-dreadnought-urilor şi a sumbarinelor. Toate echipajele par că ar fi în aşteptarea unei mari lupte decisive. In şantierele din Kiel lucrează fără preget 8000 de lucrători în timpul zilei iar 3000 pe timpul nopţii.*

Corespondentul adaugă că în Germania toată lumea crede că războiul va ţine încă un an de zile şi că flota va desfăşura o acţiune straşnică pe la începutul primăverei. (A. T. I.)

Cât costă războiul

Roma, 9 (sosită 10). — **Se anunţă din Paris că până acum războiul a costat pe Franta aproape 8 miliarde 500 de milioane de franci. (A. T. I.)**

Explozie
pe bordul unei nave engleze la Suez

Roma, 9 (sosită 10).— **La Suez a avut loc o explozie pe bordul unei năvi cisterne engleze. Sunt 9 morţi şi 18 răniţi. (A. T. I.)**

In cazul unei debarcări pe coastele Angliei

Roma, 9 (sosită 10). — *Se află din Londra, că ziarele engleze încep a se ocupa de eventualitatea unei debarcări de trupe germane în Anglia. Ziarele observă că cu toate că o astfel de eventualitate continuă a fi aproape cu neputinţă, totuşi în caz de pericol, guvernul va avea grija să înştiinţeze din vreme populaţiunile ameninţate asupra chipului cum ar putea să se pună la adăpost. (A. T. I.)*

INCIDENTELE greco-bulgare

Sofia, 10. — *In urma demersurilor făcute de guvernul bulgar, cabinetele din Sofia şi Atena au căzut de acord pentru numirea unei comisiuni mixte însărcinată să procedeze la o anchetă asupra ultimului incident de la graniţa greco-bulgară şi a lua sanctiunile cerute contra vinovaţilor. (Agenţia bulgară).*

Luptele
din Belgia şi Franţa

Daruri de Crăciun pentru soldaţii francezi

Roma 9, (sosită 10). — *Se află din Paris că, cu prilejul anului nou, ministrul de război, d. Millerand, va trimete tuturor soldaţilor ce se află pe frontul de luptă câte un pachet cu delicatese şi ţigări şi câte o sticlă de şampanie pentru fiecare grup de patru soldaţi (A. T. I.)*

Comunicat oficial german

Berlin. 10. — *Comunicat oficial din 10 Decembrie:*

Atacurile în dune lângă Lombaertzyde şi la sud de Bixschoote au fost uşor respinse de trupele noastre. Lângă Richebourg, englezii au fost eri din nou goniţi din poziţiile lor. Cu toate contraatacurile disperate date, toate poziţiile între Richebourg şi Canalul între Aire spre La Bassée luate englezilor, au fost păstrate de noi. De la 7 Decembrie 750 oameni de culoare, sau englezi au căzut în mâinile noastre. Am luat 5 mitraliere şi 4 aruncătoare de mine.

In regiunea Camp de Chalons inamicul desfăşură o vie activitate. Atacurile la nord de Sillery la sudest de Reims lângă Souain şi Perthes au fost respinse de noi în parte cu grave perderi pentru francezi. (Semnat comandamentul superior al armatei.) (W. B.)

Scăderea scomptului
în Germania

Berlin, 10. — Banca Imperiului a scăzut scontul la 5 la sută iar lombardele la 6 la sută.

*

Berlin, 10. — In şedinţa consiliului central al băncei Imperiului când s'a hotărât scăderea scontului la 5 la sută, directorul instituţiunei d-l Havenstein a expus că viaţa economică germană a tins în ultimele luni spre un curs normal tot mai accentuat. Munca economică a continuat să se organizeze adaptându-se condiţiunilor modificate. Cererea de lucru a sporit simţitor în majoritatea grupelor profesionale şi abea de e acum deosebire cu starea de pace. Piaţa monetară se arată culant în chip permanent, depozitele la bănci şi casele de depuneri sun în creştere. Acestea caşi succesul armatelor germane, permit încrederea în sfârşitul fericit al războiului şi întăresc convingerea că suntem pregătiţi ca armată din punct de vedere financiar şi economic, pentru durata ori cât de mare a războiului. Starea băncei Imperiului este absolut satisfăcătoare graţie colaborărei constante a poporului german pentru sporirea rezervelor de aur care va merge crescând din cauza marelor rezerve în aur private. Direcţia băncei Imperiului crede că din toate aceste motive se poate veni în ajutorul vieţei economice germane, scăzându-se scontul. (Wolffbureau).

In jurul misiunei
principelui de Bulow

Roma 9, (sosită 10). — *„Gazzetta del Popolo“ vorbind de misiunea diplomatică cu care împăratul Wilhelm a însărcinat pe principele Bülow, scrie: dacă ar fi la mijloc o chestiune italo-germanică, de sigur că prezenta la Roma a unui diplomat eminent ca principele de Bülow, aşa de stimat şi de simpatizat de ţara noastră ar fi de ajuns; dar e vorba de o chestie prin excelenţă italo-austriacă şi de aceea credem că înainte de a trimite pe principele de Bülow la Roma, Germania va fi pus la cale demersuri serioase la Viena şi că aceste demersuri vor fi ajuns la un bun punct.*

Principele de Bülow a sosit la Roma după declaraţiile făcute la Camera de d. Salandra. Punctul de vedere al Italiei e deci cunoscut. Foarte puţini în Italia cer războiul cu orice preţ, dar sunt şi puţini acei cari sunt pentru o neutralitate necondiţionată.

Principele de Bülow care cunoaşte foarte bine ţara noastră, numai ţinând seamă de starea opiniunei publice italiene va putea explica cu folos opera sa.

Tot în această privinţă d. Palamenghi-Crispi, nepotul marelui bărbat de stat italian, scrie: Suntem siguri că cuvântul de prietenie pe cari ni l'a aaus din partea Germaniei, unul din fiii săi cei mai duştri va fi primit cu încrederea ce i se cuvine. Astfel Italia va rămânea pe tărâmul realităţei şi va hotări de purtarea sa cu viziunea limpede a adevăratelor sale interese. (A. T. I.)

DIFERITE ŞTIRI

Viena, 10. — Corespondenţa Wilhelm află din Riva că un tunar, înebunind subit a ucis cu focuri de puşcă un subofiţer de artilerie şi a tras apoi şi asupra locotenentului care voia să aresteze pe tunar. Ofiţerul a fost doar uşor rănit. (B. K.)

*

Roma, 9 (sosită 10). — *Din Cristiania se confirmă ştirea că un vapor canadian lovindu-se de o navă s'a scufundat la nordul Irlandei. Toţi călătorii s'au înecat. (A. T. I.)*

Opiniunea publică
şi Chestiunea naţională

de Profesorul N. BASILESCU

Există o Opiniune publică în România? şi dacă există, — *care este Verdictul ei* în marea, în arzătoarea chestiune, care este azi la ordinea zilei a Poporului românesc?

Să înlăturăm, de la 'inceput, o afirmaţiune eronată şi grosolană,—că o Opiniune publică nu poate exista decât la popoarele ce au atins o înaltă civilizaţiune, care au o educaţiune civică.

Opiniunea publică fiind expresiunea Conştiinţei Universale, — şi conştiinţa universală fiind în toţi oamenii, — toţi oamenii sunt capabili de lege, cum zicea Ciceron.—*de aceeaşi lege,*—deci toţi sunt capabili de a distinge binele de rău, justul din injust, — şi în consecinţă, a'şi forma o Opiniune, o judecată, — a pronunţa o sentinţă.

O Opiniune publică există chiar la popoarele cele mai primitive. — şi Istoria este plină de exemple: ce sunt revoluţiunile alteeva decât expresiunea, manifestaţiunea violentă a Opiniunei publice, — latentă şi tăcută până atunci?

Că a existat şi că există o Opiniune publică, în România, nimeni nu are dreptul să se îndoiască, căci ea s'a manifestat nu odată, — ci adesea şi cu un *ensemble* ce o face absolut indubitabilă.

Astfel, nu am avea decât să ne aducem aminte de unanimităţile, cari au prezidat la deliberaţiunile şi la voturile marilor *Divanuri Ad-hoc* din 1857, — de unanimităţile Adunărilor legiuitoare din 1859, care au ales pe Domnitorul Cuza în ambele Principate şi au întemeiat Unirea lor, — chiar de assentimentul general care a ratificat lovitura de Stat din 2 Mai 1862, şi a făcut posibilă improprietărirea ţăranilor, — etc.: toate aceste mari acte erau emanaţiunea Opiniunei publice.

Dar însăşi alegerea unui Domn străin, nu era ea hotărîtă, încă din 1857, tot de Opiniunea publică?

Cine a făcut războiul din 1877—78, de cât Opiniunea publică, care—într'un glas — a cerut intrarea noastră imediată în campanie?

In fine, anul trecut — în 1913 — cine a silit mâna guvernului să mobilizeze şi să intre în Bulgaria?

Nu oare Opiniunea publică?

Da, poporul român este îndelung răbdător, — mişcările lui sunt încete. — *dar hotărîte!*

Da, — în România, ca şi aiurea există o Opiniune publică, o conştiinţă generală, care judecă şi ordonă.

Si ar fi şi straniu şi trist, dacă această Conştiinţă generală, conştiinţa datoriei către sine însuşi, — nu ar exista: poporul român nu ar merita să trăiască, — el ar fi sub nivalul tutulor popoarelor, — sub nivelul chiar al bulgarilor, grecilor şi sârbilor cari şi-au impus jertfe de moarte pentru a elibera pe fraţii lor de sub jugul otoman, jug, cu mult mai uşor şi mai blajin decât jugul unguresc.

Opiniunea publică şi-a manifestat hotărîrea ei în mod cert şi indubitabil:

In unanimitate românii refuză să meargă alături de unguri, — şi în unanimitate ei cer să meargă în contra lor!

Prima manifestaţiune publică a Opiniunei publice o găsim în faptul, — că deşi aveam o alianţă formală cu Austro-Ungaria — nimeni, afară de Onor. d-l P. P. Carp, — nu a îndrăznit să ceară execuţiunea ei: Opiniunea publică o condamnase încă de la naşterea ei!

Prin *a contrario*, Opiniunea publică a cerut neconterit intrarea noastră în acţiune *în contra* Austro-Ungariei, — alături *de oricine* este duşmanul ei — pentru că în fondul Conştiinţei acestui popor există scrisă în litere nesterse o înaltă şi eternă Datorie:

Datoria de a elibera pe fraţii noştri de sub jugul unguresc.

Opiniunea publică îşi a găsit încă cea mai înaltă a ei expresiune în marele Colegiu al Universităţei, *din Bucureşti.*

Oameni înălbiţi în studii şi meditaţiuni, — si cari zi cu zi, ceas cu ceas formează inima şi sufletul acestui popor, cari trăiesc în el, — şi care trăeşte prin ei, — Universitatea fiind centrul de viaţă al Poporului, — *în unanimitate,*—s'a pronunţat pentru o intervenţiune *în contra* ungurilor.

Presa română, organ zilnic, al opiniunei generale, care trăeşte prin ea, — se hrăneşte de ea, *în unanimitate* este pentru o intervenţiune *în contra* ungurilor.

Şi în fine, toate corpurile constituite: profesorii secundari, institutorii şi învăţătorii, — funcţionarii publici, comercianţii, industriaşii, meşteşugarii—*şi mai ales ţăranii*, toţi ard de dorinţa de a trece Carpaţii şi de a elibera pe fraţii lor de sub jugul unguresc.

Inseşi Corpurile legiuitoare, în unanimitate, şi-au manifestat clar, pe faţă sentimentul lor, aplaudând cu frenezie apropierea noastră de Italia şi de *politica ei naţională.*

Iată care este verdictul Opiniunei publice în România: nici un glas pentru Austro-Ungaria, toţi în contra ei!

Această opiniune s'a fixat şi s'a precizat azi cu un calm rece, — ce prezice mari şi grave evenimente.

Agitată, mişcată, înfrigurată, la început, ea s'a retras în sine însăşi, — *aşteptând*— Opiniunea publică a înţeles că guvernul veghiază la execuţiunea *sentinţei sale*, — şi i-a acordat timpul necesar *pentru a o aduce la îndeplinire*,—în momentul oportun.

Amăgirea speranţelor ei va fi fatală ordinei şi liniştei publice — explozinea ei va fi, într'adevăr, teribilă, dacă Momentul oportun ar trece fără ca noi să ne fi făcut toată Datoria, să fi făcut *tot ceeace puteam face* pentru a realiza speranţele românismului, — *Idealul lui naţional!*

Asistenţa sanitară la sate
în timp de război

de Doctor ION JIANU

Docent la Facultatea de Medicică din Bucureşti

In prevederea unei campanii între diferitele măsuri ce trebuesc luat, sunt şi măsurile de ordin sanitar.

Sănătatea celor ce au fericirea, să apere pământul ţărei şi să lupte pentru realizarea idealului naţional trebue să ne preocupe deopotrivă ca şi sănătatea familiilor luptătorilor.

Soldatul şi familia lui fac un singur corp, pe care se reazămă destinele orisicărui popor.

Moralul este factor esenţial de isbândă şi sufletul omenesc este astfel clădit, că soldatul se uită pe el, atunci când vede asigurată soarta acelor pe cari îi lasă acasă.

De când cu conflagraţia generală vedem sforţări lăudabile pentru asistenţa sanitară a populaţiunei urbane. Ar fi de dorit ca solicitudinea să se îndrepte şi asupra satelor noastre, mai ales că majoritatea armatei noastre este ţărănească.

Eu mi-am pus întrebarea: ce se va face populaţiunea rurală în cazul unei campanii?

Medicii cu rari excepţiuni, sunt concentraţi: agenţii sanitari de asemenea. Cine va da ajutorul medical? Cele câteva moaşe? Dar, ăst ajutor e prea puţin.

O soluţiune se impune de urgenţă, cât încă suntem în stare de pace, pentru ca evenimentele să nu ne surprindă.

Sunt aiătea elemente, care cu oarecare pregătire pot fi utilizate: preoţii, învăţătorii şi notarii.

Preoţii mai toţi rămân la sate în caz de mobilizare, dintre învăţători mulţi, iar notarii toţi, acestei din urmă fiind însărcinaţi şi cu mica farmacie rurală.

Un acord între direcţiunea serviciului sanitar, între ministerul de interne şi ministerul de culte şi instrucţiune ar fi bine venit, ca să se organizeze în capitalele de judeţ cursuri practice asupra prevenirei şi combaterei boalelor, mai ales contagioase.

Pentru ca să se înlăture perturbaţiunile în instituţiunile respective, chemările se vor face în serii şi pentru câteva zile.

Dacă deplasarea în capitala judeţului este socotită prea anevoiasă, aceste cursuri se pot ţine la reşedinţa plăşii.

Motive de ordin financiar, cred că nu se opun, întru cât în vremuri grele, sper că se găseşte suficient patriotism în inimile îndrumătorilor ţărănimii şi în sufletul medicilor cari ar face prelegeri, unii şi alţii având convingerea că sunt chemaţi să îndeplinească un apostolat.

Invăţământul, biserica şi administraţia nu numai că nu vor suferi, dar se vor înălţa în stima populaţiunii, căci adevăratul învăţământ, adevărata religie şi adevărata administraţie este atunci când se învinge suferinţa.

BUCURIA IN MUNTENEGRU
PENTRU VICTORIILE SARBEŞTI

O descurajare sdrobitoare cuprinsese pe eroicii muntenegreni, atunci când trupele austriace ocupaseră Belgradul. Dar, după gonirea vrăjmaşilor din capitala Serbiei, curagiul lor redeşteptat, este acum îndoit mai mare. Şi acest curaj s'a mai întărit încă prin discursul pronunţat de ministrul preşedinte Salandra, la constituirea noului minister italian.

Giovanni de Meo scrie din Cetinge ziarului *Corriere della Sera* asupra acestui subiect. Spune că bucuria şi avântul muntenegrenilor se poate sintetiza cu următoarea anecdotă, a cărei autenticitate o garantează:

— Prinţul ereditar Danil, cu câteva zile în urmă, stătuse de vorbă cu un personaj însemnat, amic al său, care se arăta neîncrezător asupra atitudinei Italiei. Afirmările acestuia îl pusese pe gânduri. Dar, după ce citi prin ziare declaraţiile făcute în Camera de ministrul Salandra, prinţul trimese pe un aghiotant al său ca să-i zică personajului neîncrezător să strige de trei ori: „Trăiască Italia!“

Şi un alt fapt încă arată şi mai precis sentimentul întregului popor muntenegrean. Un aeroplan austriac, care, din când în când dă târcoale pe d'asupra Capitalii, a lăsat să plouă asupra populaţiunii manifeste tipărite în sârbeşte, prin care dă bună ziua poporului şi-l îndeamnă să lase armele din mână „căci orice rezistenţă este de prisos, de vreme ce Austria a învins pe ruşi, iar Germania a ocupat Franţa şi a nimicit cu totul flota engleză“.

Manifestele austriace, departe de a speria poporul, i-a deşteptat din contra pofta de râs. Toţi îşi bat joc de „minciunile nemţeşti“. Ba chiar un poet muntenegrean a improvizat un cântec, pe care un muzicant l'a îmbrăcat cu ţesătura răsunătoare a unei frumoase şi eroice melodii naţionale. Toţi ştiu cântecul şi toţi îl repetă prin case şi pe străde. Cuvintele lui sunt cam acestea:

Austria nu poate
cu arma să nevinsă;
Ei cu minciuni se 'ncearcă
curajul să ni-l stingă.
Dar el ca focul este,
ca lava din vulcani
In totdauna gata
să ardă pe duşmani.
Şi focul îi va arde;
o stea ne stă 'nainte:
Italia, ce mândră
spre drepturile sfinte
Ne-arată s'avem ochii
'ntinşi mereu în zare.
Strângând d'a pururi arma
cu braţ şi suflet tare.

Parlamentul
CAMERA

Şedinţa dela 11 Decembrie 1914

Se deschide la 2 şi 30 p. m. Prezidează d. Ferechide.

Se votează proectul de lege pentru modificarea alin. X, art. 34 din legea învăţământului profesional privitor la inscrierea în tablou.

Se mai votează proectul pentru înfiinţarea unei parohii nouă în oraşul Râmnicul Sărat.

Şedinţa se ridică.

Deputaţii trec în secţiuni.